

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

ЗАТВЕРДИЛА ВЧЕНА РАДА
Львівського національного університету
імені Івана Франка

Голова Вченої ради

Володимир МЕЛЬНИК

(Протокол № 32/9 від «01» 09 2023 р.

Освітня програма вводиться в оновленій
редакції в дію з 01.09.2023 р.

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

Психолого-педагогічний супровід осіб з аутизмом

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

за спеціальністю 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Львів 2023 р.

Розроблено та оновлено робочою групою науково-методичної комісії спеціальності 016 «Спеціальна освіта» у складі:

1. Островська Катерина Олексіївна, д-р психологічних наук, професор, гарант ОНП
2. Ферт Ольга Григорівна, д-р педагогічних наук, доцент
3. Андрейко Богдана Володимирівна, кандидат психологічних наук, доцент
4. Сайко Христина Ярославівна, кандидат психологічних наук, доцент
5. Породько Мар'яна Ігорівна, кандидат педагогічних наук, доцент
6. Шевченко Наталія Петрівна, директор КЗО "Криворізька спеціальна школа "Натхнення" Дніпропетровської обласної ради"

Рецензії-відгуки стейкхолдерів:

1. Руденко Л.М., доктор психологічних наук, завідувач кафедри спеціальної психології та медицини факультету спеціальної та інклюзивної освіти УДУ імені М. Драгоманова
2. Лозинський В.Є. – директор НРЦ «Довіра», м. Львів

Керівник проектної групи
(гарант освітньої програми)

доктор психологічних наук, професор

Катерина ОСТРОВСЬКА

ПОГОДЖЕНО:

Вчена рада факультету педагогічної освіти
Протокол 1 від 31.08. 2023 року

Декан
факультету педагогічної освіти

Дмитро ГЕРЦЮК

І. ОСВІТНЯ СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

1. Профіль програми доктора філософії зі спеціальності “Спеціальна освіта”

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Львівський національний університет імені Івана Франка Факультет педагогічної освіти Кафедра спеціальної освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Доктор філософії у галузі 01 «Освіта/Педагогіка» зі спеціальної освіти
Офіційна назва освітньої програми	Психолого-педагогічний супровід осіб з аутизмом
Спеціалізація	-
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 43 кредити ЄКТС, термін навчання 4 роки (денна та заочна форми); термін освітньої складової освітньо-наукової програми - 3 роки
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України Акредитаційна комісія Україна
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність здобутої вищої освіти ступеня магістр або спеціаліст
Мова(и) викладання	українська, англійська
Термін дії освітньої програми	До наступного планового оновлення, не перевищуючи період акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://pedagogy.lnu.edu.ua/academics/postgraduates
2 – Мета освітньої програми	
Надати теоретичні знання та практичні уміння і навички розв'язування комплексних задач організації психолого-педагогічного супроводу навчання осіб з аутизмом, проведення наукової, дослідницько-інноваційної діяльності за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта», а також впровадження отриманих результатів на практиці.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 016 «Спеціальна освіта»)	01 Освіта/Педагогіка 016 Спеціальна освіта Цикл дисциплін загальної та професійної підготовки – 43 кредити ЄКТС, 1290 годин, в тому числі дисципліни вільного вибору аспіранта – 15 кредитів ЄКТС, 450 год.)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова програма (доктора філософії) орієнтована на академічну практико-орієнтовану підготовку фахівців супроводу та організації навчання осіб з аутизмом.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування і розвиток професійної компетентності для здійснення дослідницької та інноваційної діяльності у галузі спеціальної освіти з урахуванням сучасних євроінтеграційних процесів з метою забезпечення навчально-виховного процесу в процесі інклюзії дітей та молоді з розладами спектру аутизму.

Особливості програми	<ul style="list-style-type: none"> - Навчання побудоване на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень у сфері спеціальної освіти, має акцент на технологічному компоненті та практико-орієнтовану спрямованість; - орієнтує на актуальну спеціалізацію допомоги особам з аутизмом, в рамках якої можлива подальша професійна та наукова кар'єра випускників, яка дозволяє виконувати функції, пов'язані з розробленням технологій психолого-педагогічного супроводу дітей з РСА під час навчання, реабілітації, соціалізації, підготовки до самостійного життя в громаді; - готує випускників до викладання у закладах вищої освіти; - дозволяє продовжити навчання в докторантурі.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робота за фахом у закладах вищої освіти, наукових інститутах НАПН України - згідно з чинною редакцією «Класифікатора професій» за ДК 003:2010: та. International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08), а саме: викладач, науковий співробітник, науковий консультант, керівник освітніх закладів у системі інклюзивної та спеціальної освіти.
Подальше навчання	Доктор філософії може здобувати науковий ступінь доктора наук, або підвищувати кваліфікацію в рамках освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудовано за принципами студентоцентрованого навчання, в основу якого покладено індивідуально-диференційований та особистісно-орієнтований підходи і компетентнісна парадигма, із застосуванням класичних (лекції, практичні заняття), активних (лабораторні роботи, консультації із викладачами) та інтерактивних методів навчання (дискусії, колоквиуми, презентації, коучинг, метод проектів, кейсів, моделювання професійних ситуацій, рольові та ділові ігри, участь у тренінгах, заняття на базах практик, індивідуальна дослідницька робота тощо).
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS та національною шкалою оцінювання. Загальне оцінювання здійснюється відповідно до внутрішньої системи забезпечення якості освіти з шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»)</p> <p>Поточний контроль: усне та письмове опитування, оцінка роботи в малих групах, тестування, захист індивідуальних завдань (проектів).</p> <p>Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Атестація здійснюється у формі захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати комплексні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Здатність до опанування філософією науки та передовими знаннями у своїй академічній галузі;</p> <p>ЗК-2. Здатність до критичного аналізу, оцінки і синтезу нових</p>

	<p>ідей;</p> <p>ЗК-3. Здатність ефективно спілкуватися державною та іноземною мовою з міжнародною науковою спільнотою з актуальних питань спеціальної освіти;</p> <p>ЗК-4. Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, брати відповідальність за навчання інших;</p> <p>ЗК-5. Здатність працювати в міжнародному контексті;</p> <p>ЗК-6. Здатність до ініціювання оригінальних дослідницько-інноваційних комплексних проектів,</p> <p>ЗК-7. Здатність до лідерства, до автономної і командної роботи під час реалізації наукових проектів.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)</p>	<p>СК-1. Здатність до розуміння і узагальнення сучасних наукових теорій і методів та вміння їх ефективно застосовувати для організації спеціальної та інклюзивної освіти дітей з аутизмом;</p> <p>СК-2. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у спеціальній освіті, аутології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях;</p> <p>СК-3. Здатність до започаткування, планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності;</p> <p>СК-4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті з використанням новітніх педагогічних підходів і практик, у тому числі інформаційних технологій у навчальному процесі для україномовної та англomовної аудиторії;</p> <p>СК-5. Здатність до управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень в сфері спеціальної освіти та дотичних до неї галузях, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>СК-6. Здатність до організації та управління навчально-виховним процесом освіти дітей з особливими потребами в закладах інклюзивної та спеціальної освіти.</p>
<p>7 – Програмні результати навчання</p>	
	<p>РН 1. Уміння поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію розв'язання науково-прикладних задач в області спеціальної освіти та аутології;</p> <p>РН 2. Уміння оцінювати наукову, практичну, інноваційну та комерційну значимість ідей та розробок інших фахівців та наукових колективів в професійній та суміжних галузях, застосовувати вагомні результати у дослідницькій діяльності;</p> <p>РН 3. Знання і розуміння психолого-дидактичних основ і таксономії цілей навчального процесу; дидактичних особливостей методики проведення практичних, семінарських, лабораторних занять, практикумів; методів активізації пізнавальної діяльності студентів; принципів контролю навчальних досягнень студентів та аналізу його результатів;</p> <p>РН 4. Уміння формулювати навчальні цілі та обирати відповідний навчальний матеріал і його структуру; планувати навчальні заняття згідно з робочою програмою кредитного модуля; розробляти зміст, проводити структурування навчального матеріалу та проводити заняття різних видів;</p> <p>РН 5. Уміння розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне</p>

	<p>та створити нове цілісне знання та професійні практики для розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем суспільства;</p> <p>РН 6. Демонструвати знання та вміння організації освітнього процесу дітей з особливими потребами в закладах спеціальної та інклюзивної освіти, прогнозувати результати освітнього процесу дітей з аутизмом.</p> <p>РН 7. Вільне володіння усним та писемним мовленням, прийомами міжкультурної взаємодії для розв'язання психолого-педагогічних завдань у галузі спеціальної освіти.</p> <p>РН 8. Уміння застосовувати набуті знання основних методів та прийомів спеціальної освіти та спеціальної психології для організації психолого-педагогічної діагностики, проведення реабілітаційної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми з аутизмом.</p> <p>РН 9. Уміння представляти та обговорювати отримані результати та здійснювати трансфер набутих знань;</p> <p>РН 10. Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягати поставленої мети з дотриманням вимог академічної доброчесності та професійної етики.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Всі науково-педагогічні працівники, задіяні до викладання професійно-орієнтованих дисциплін, мають наукові ступені за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» чи спорідненими спеціальностями.</p> <p>В Університеті створено умови для підвищення кваліфікації викладачів, набуття педагогічної та професійної майстерності.</p>
Матеріально-технічного забезпечення	<p>Забезпеченість навчальними приміщеннями в цілому відповідає потребам. Для проведення практичних і лабораторних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів досліджень наявні спеціалізовані комп'ютерні класи Університету з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі.</p>
Інформаційне та навчально-методичного забезпечення	<p>Використання у навчальному процесі електронних освітніх ресурсів, технологій змішаного або дистанційного навчання, системи електронного навчання Moodle.</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника; Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича; Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Київський державний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Жешівський університет (м. Жешів, Польща), Гайдельберський університет (м.Гайдельберг, Німеччина), Констанський університет (м. Констанц, Німеччина)</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>На основі Правил прийому до Львівського національного університету імені Івана Франка</p>

2. Перелік компонент освітньої складової освітньо-наукової програми

Дисципліна	Загальний обсяг	
	Кредити	Години
1. НОРМАТИВНІ ДИСЦИПЛІНИ		
Складова 1 (глибинні знання зі спеціальності)		
OK1. Сучасні технології роботи з дітьми із аутизмом	3	90
OK2. Науковий семінар	4	120
Складова 2 (загальнонаукові компетентності)		
OK3. Філософія	4	120
Складова 3 (універсальні навички дослідника)		
OK4. Педагогіка вищої школи	3	90
OK5. Педагогічна практика	4	120
OK6. Організація наукової діяльності	3	90
Складова 4 (мовні компетентності)		
OK7. Іноземна мова за фаховим спрямуванням	7	210
Всього	28	840
2. ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ АСПІРАНТА		
Складова 1 (глибинні знання зі спеціальності)		
V1. Прикладні аспекти спеціальної психології	3	90
V2. Науково-теоретичний аналіз діагностики та корекції мовленнєвого розвитку осіб з аутизмом		
V3. Раннє втручання при аутизмі		
V4. Прикладні аспекти спеціальної освіти підлітків та молоді з аутизмом	3	90
V5. Музикотерапія в роботі з дітьми з аутизмом		
V6. Наукові засади арт-терапевтичної роботи з дітьми з аутизмом		
V7 Психотерапевтична робота з батьками дітей з аутизмом	3	90
V8 Організація навчально-корекційного середовища для дітей з порушеннями у розвитку		
V9 Менеджмент в освіті		
Складова 3 (універсальні навички дослідника)		
V10 Підготовка науково-інноваційного проекту	3	90
V11 Методологія підготовки наукової публікації		
V12 Психологія вищої школи		
V13 Інформаційні технології та аналіз даних	3	90
V14 Інтелектуальна власність і трансфер технологій		
V15 Розвиток інновацій та підприємництво		
Всього	15	450
Всього за час навчання	43	1290

II. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення аспірантом власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального науково-прикладного завдання за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю і оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми аспірантури є підготовка та публікація наукових статей, виступи на наукових конференціях, наукових фахових семінарах, круглих столах, симпозіумах.

Тематика наукових досліджень за спеціальністю 016 Спеціальна освіта

1. Теоретико-методологічні засади організації освітнього процесу молоді з аутизмом у закладах професійної (професійно-технічної) освіти.
2. Методологічні засади використання поведінкового аналізу для корекції розвитку дітей з РСА.
3. Теоретико-методологічні засади використання ТЕАСН концепції організації освітнього процесу дітей з РСА в інклюзивній школі.
4. Розроблення діагностичного інструментарію для раннього виявлення дітей з спектром аутизму.
5. Розроблення методів корекції дітей з РСА засобами лікувальної фізкультури.
6. Розроблення методів корекції дітей з РСА засобами музикотерапії.

III. Атестація аспірантів

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється спеціалізованою вченою радою, постійно діючою або утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

Здобувачі вищої освіти ступеня доктора філософії захищають дисертації, як правило, у постійно діючій спеціалізованій вченій раді з відповідної спеціальності, яка функціонує у вищому навчальному закладі, де здійснювалася підготовка аспіранта. Вчена рада вищого навчального закладу має право подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для акредитації спеціалізованої вченої ради, утвореної для проведення разового захисту, або звернутися з відповідним клопотанням до іншого вищого навчального закладу, де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.

3. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ ПРОГРАМНИХ КОМПЕТЕНТОСТЕЙ КОМПОНЕНТАМ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7
ІК	•	•		•		•	•
ЗК1	•	•	•				
ЗК2	•		•			•	
ЗК3		•			•		•
ЗК4			•	•	•		
ЗК5							•
ЗК6	•	•				•	
ЗК7	•	•	•			•	
СК1	•	•	•	•	•	•	
СК2	•	•				•	•
СК3		•				•	
СК4			•	•	•		•
СК5	•					•	
СК6				•	•		

4. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7
РН 1	•	•				•	
РН 2	•	•				•	•
РН 3				•	•		
РН 4				•	•		
РН 5	•	•	•			•	
РН 6				•	•		
РН 7		•			•		•
РН 8	•	•					
РН 9		•	•			•	•
РН 10			•	•		•	

Структурно-логічна схема освітньо-наукової програми доктора філософії зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта»

